

- ČR, 54 G 000599/adl.1. / další vydání z roku 1795, bez uvedení Šedivého na titulní straně: 54 D 000243/D.2].
- ŠEDIVÝ, Prokop 1804: *Dokonalý Gednatel aneb Zemský Advokát, obsahující w sobě některé formule obyčejných a potřebných listů [...]* W Čestinu přeložený od Prokopa Ssedivého. Djl Druhý. Praha.
- ŠLOSAR, DUŠAN et al. 2009: *Spisovný jazyk v dějinách české společnosti*, 3. vyd., Brno.
- ŠORMOVÁ, EVA et al. 2015: *Česká činobra 19. a začátku 20. století. Osobnosti II. N-Ž*, Praha.
- TANDLER, JOSEF JAKUB 1794: *Dokonalý Gednatel, aneb Zemský Advokát, kterýžto věc wsessecky w lidském žiwobytyj potřebné spisy, totiž: Prošby, propvamatowání, wmluwy, zápisy, Rukogemstwěj, odstaupenj, Kwitance, wyswědčenj, plnomocenstwěj, Kssafty, wswolenj, swědectwěj, zpráwy, oznámenj, weytahy, a t. d. podlé pozůstáwagjých cjs. král. Nájzenj bez pomocy něgakého práwnjho přjtele skládati. W Česstinu wveden od Jozefa Tandlera...* Djl Prwnj, Praha [G: Národní knihovna ČR, 54 D 000243/D.1].
- THAM, KAREL IGNÁC 1788: *Deutsch-böhmisches Nationallexikon*, Prag.
- TOMANCOVÁ, MARTINA 2014: *Tschechischsprachige Briefsteller als normative Texte in der Frühphase der nationalen „Wiedergeburt“ (1794–1820): eine orthographisch-phonologische, morphologische und lexikalische Studie*, Dissertation, Friedrich-Schiller-Universität Jena.
- URBAN, JAN 1841: *Rádce w hodinách k psanj...*, Praha.
- VOIT, PETR 2008: *Encyklopedie knihy: starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století*, Praha.
- WEISE, CHRISTIAN 1691: *Curiöse Gedancken Von Deutschen Brieffen...*, Dresden.

Summary

DOKONALÝ JEDNATEL (1795) AND ITS GERMAN TEMPLATES

The article explores a historical example of linguistic-cultural transfer. In 1794, a Czech annotated collection of sample letters was published: *Dokonalý Jednatel, aneb Zemský Advokát* [roughly: “The Perfect Salesman, or the Country Lawyer”]. The second part was published in 1795. This work represents an early contribution to linguistic and stylistic education in the context of the Czech National Revival and went through several

editions. According to the title pages of *Dokonalý Jednatel*, the first part was translated by Josef Tandler and the second part by Prokop Šedivý, but the original templates were not specified. The source for the first part was only recently determined, while this article identifies the sources for the second part. The originals and their translations are additionally examined from a contrastive linguistic and translation studies perspective. The analysis reveals significant differences in the translation principles of Tandler and Šedivý. While Tandler aimed for a highly precise reproduction of the original (allowing his translation to be used as a parallel text), Šedivý's version consisted of a free adaptation, with a particular focus on adjusting the text to the Czech cultural context.

Keywords: History of the Czech language; Czech National Revival; linguistic-cultural transfer; translation principles; lexicon; syntax.

KARSTEN RINAS

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Katedra germanistiky

Křížkovského 10, 771 80 Olomouc, Česká republika

karsten.rinas@upol.cz

ONDŘEJ BLÁHA

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Katedra bohemistiky

Křížkovského 10, 771 80 Olomouc, Česká republika

ondrej.blaha@upol.cz

MARIE KRAPPMANN

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Katedra germanistiky

Křížkovského 10, 771 80 Olomouc, Česká republika

marie.krappmann@upol.cz